

September
2021

Nyt om FGU#37

Indhold

1. Nyt fra styrelsen
2. FGU-institutionerne kan hente rådgivning i STUK – nu også om fag og faglige temaer
3. Pulje til kompetenceudvikling er udmeldt
4. Flere nye prøveeksempler på emu.dk
5. Nye retningslinjer for it-startpakker til ordblinde elever
6. Seminarer om det ordblindevenlige undervisningsmiljø
7. Temamøder for KUI og FGU om kombinationsforløb
8. Nye virtuelle temamøder om inkluderende læringsmiljø og unge med angst
9. Inspiration fra sektoren

Introduktion til orienteringsbrevet

Børne- og Undervisningsministeriet udsender hermed orienteringsbrev om den forbedrede grunduddannelse (FGU). Orienteringsbrevet giver indblik i de aktiviteter, der foregår omkring FGU lige nu.

Du kan få 'Nyt om FGU' ved at tilmelde dig UVM's nyhedsbrev. Hvis du vælger nyhedskategorien "Uddannelser til unge", vil du modtage 'Nyt om FGU' (uvm.dk). Orienteringsbrevet bliver også publiceret på uvm.dk/fgu.

Det aktuelle orienteringsbrev vil ligeledes altid kunne læses på emu – danmarks læringsportal, emu.dk/fgu, som er ministeriets faglige portal til sektoren.

1. Nyt fra styrelsen

Det er fortsat muligt at finde [information vedr. COVID-19 på ministeriets hjemmeside](#), blandt andet spørgsmål/svar, retningslinjer og lovgivning. Du kan også finde de breve, ministeriet har udsendt til sektorerne vedr. COVID-19, herunder også udsendte [nyhedsbreve til FGU-institutionerne i forbindelse med COVID-19 \(uvm.dk\)](#). Disse nyhedsbreve samler og præsenterer nyt i relation til COVID-19, som har betydning for FGU-området. Det kan være relevante love og bekendtgørelser, nye retningslinjer, vejledninger, spørgsmål/svar o.l.

2. FGU-institutionerne kan hente rådgivning i STUK – nu også om fag og faglige temaer

Faglig sparring med læringskonsulenterne inden for fag og faglige temaer

FGU-institutionerne kan nu få rådgivning i forhold til indholdet i fag og faglige temaer samt prøverne. Til denne opgave er der ansat tre læringskonsulenter, som alle er erfarne undervisere og har en solid baggrund i praksis: Tina Firlings og Thomas Jakobsen, der kommer fra stillinger som lærere i FGU-sektoren og Lotte Nielsen, tidligere læringskon-

sulent i STUK og underviser på VUC.

Ønsker du vejledning og sparring i de forskellige fag og faglige temaer, kan læringskonsulenterne kontaktes via emu-respons.dk ved at klikke på *Spørg læringskonsulenten* og oprette et indlæg i rummet for det pågældende fag eller faglige tema.

Fortsat rådgivning i forhold til reformimplementering og kapacitetsopbygning

Samtidig understøtter læringskonsulenterne FGU-institutionerne og deres ledelser i forhold til reformimplementering og den generelle kapacitetsopbygning. Alle FGU-institutioner vil få tilbud om landsdækkende temadage, tværgående dialogmøder, netværksaktiviteter og andre landsdækkende indsatser. Derudover vil der fremover, når tilsynet med FGU-institutionerne igangsættes, være et særligt fokus på at understøtte institutioner i tilsyn gennem intensive rådgivningsforløb. Læringskonsulenterne Inger Veng Rasmussen og Jakob Buchvald Hansen varetager denne rådgivning.

3. Pulje til kompetenceudvikling er udmeldt

Med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job" fra den 13. oktober 2017 blev der afsat i alt 130 mio. kr. til kompetenceløft af lærere og ledere på FGU-institutionerne i perioden 2019 til 2022. Midlerne fordeles til FGU-institutionerne til kompetenceudviklingsaktiviteter. Puljen for 2022 er nu udmeldt, og bevillingen kan anvendes i perioden 2022-2023. Puljen skal understøtte et kompetenceløft af lærere og ledere på FGU-institutionerne, der bidrager til realisering af uddannelsens formål og bidrage til en fælles professionsidentitet.

FGU-institutionerne skal senest den 9. november 2021 indsende institutionsudviklingsaftale og budget til styrelsen.

[Du kan læse mere om puljen på *uvm.dk*.](#)

4. Flere nye prøveeksempler på *emu.dk*

For at understøtte lærernes forberedelse af afholdelsen af prøver på FGU er temaet om prøver på emu.dk opdateret med nye inspirationsmaterialer. Du kan finde tre nye prøveeksempler fra praksis, hvor FGU Aalborg i samarbejde med FGU Østjylland og FGU Midtjylland har udviklet eksempler på, hvordan prøven kan se ud inden for hver af de tre prøveformer både i almene fag og faglige temaer. I eksemplet for den praktiske prøve for én arbejdsdag er der ud over det skrevne prøveeksempel ligeledes en tilhørende elevproduceret video, som viser, hvordan den konkrete prøve over én dag foregår.

Eksemplerne findes under henholdsvis [Portfolioprøve](#), [Praktisk prøve på én arbejdsdag](#) og [Praktisk prøve over flere arbejdsdage](#) hvor du også kan finde andre materialer om

prøveformerne.

5. Nye retningslinjer for it-startpakker til ordblinde elever

Styrelsen har besluttet at afskaffe muligheden for at ansøge om it-startpakker (læse-skriveteknologi inkl. computer) med *automatisk tildeling* gennem SPS-ordningen. Fremover skal ansøgninger om it-startpakker vedhæftes en samtykkeblanket, hvor eleven har skrevet under på, at han eller hun ikke har adgang til en pc eller Mac-computer.

Det er således fortsat muligt at ansøge om en it-startpakke til de elever, som ikke har adgang til en pc eller Mac-computer. Styrelsen har samtidig åbnet op for, at elever kan ombytte it-startpakker til programpakker (læse-skriveteknologi til elevens egen computer).

Baggrunden for ændringerne er, at styrelsen bevilger et stort antal it-startpakker til elever og studerende på uddannelser, hvor det må forventes, at mange allerede selv har en computer eller har adgang til en. Hertil skal nævnes, at der er en stor risiko for at SPS-enheden løber tør for computere ultimo september eller primo oktober 2021. Manglen på computere skyldes den globale Corona-pandemi. Styrelsen ønsker, at der fremover kun bevilges it-startpakker til elever og studerende, som ikke har adgang til en pc eller Mac-computer. Desuden ønskes at sikre, at det stadig er muligt at levere computere til de elever og studerende, der har behov for det.

[Læs mere om ansøgninger om it-startpakker og find samtykkeblanketten.](#)

[Læs mere om ombytning af it-startpakke til programpakke.](#)

6. Seminarer om det ordblindevenlige undervisningsmiljø

FGU skal være kendetegnet af et ordblindevenligt undervisningsmiljø. Som led i understøttelsen af dette afholdt Styrelsen for Undervisning og Kvalitet seminar om det ordblindevenlige undervisningsmiljø i Horsens og København i september 2021. På seminaret deltog ca. 110 ressourcerpersoner og ledere fordelt på de to dage. Der blev på seminarerne holdt oplæg af henholdsvis Trine Nobelius, læringskonsulent i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, om ordblindhed og dansk som andetsprog og af Line Lorenzen, FGU Hovedstaden, om stilladsring af læse- og skriveprocesser for elever med literacyvanskeligheder.

På emu-respons.dk/fgu kan du i rummet "Ordblindestøtte" finde og søge inspiration blandt kollegaer, herunder også oplæg fra seminaret.

7. Temamøder for KUI og FGU om kombinationsforløb

Den 21. og 23. september var der virtuelle temamøder for KUI og FGU. Temamøderne havde fokus på kombinationsforløb, og der var i alt over 300 deltagere tilmeldt.

På mødet fortalte FGU Nordvest og EUC Nordvest om de kombinationsforløb, de i fællesskab laver til erhvervsuddannelserne, og FGU Nordvestsjælland. Nordvestsjællands HF og VUC fortalte om kombinationsforløb til HF.

[FGU Nordvest har produceret en video der fortæller om elevernes oplevelse af kombinationsforløb og hvordan de er kommet videre i uddannelse på baggrund heraf \(link\).](#)

Du kan i inspirationshistorien nederst i nyhedsbrevet også læse om Syddansk Erhvervsskole og FGU FYN's samarbejde om kombinationsforløb.

8. Nye virtuelle temamøder om inkluderende læringsmiljø og unge med angst

De næste virtuelle temamøder for KUI og FGU afholdes den 1. og 2. december 2021 kl. 14.00-15.30 og handler om det inkluderende læringsmiljø i FGU. Temamøderne stiller skarpt

på unge med angst og viser to eksempler på FGU-institutioner, der samarbejder tæt med KUI om at inkludere unge med angst. Temamødet ligger i forlængelse af STUK's seminar om det inkluderende læringsmiljø, som afholdes for FGU-institutionerne tre steder i landet i november, og supplerer dermed seminaret ved også at inddrage perspektiver i forhold til samarbejdet mellem FGU og KUI.

Sæt gerne kryds i kalenderen allerede. Invitationen til temamøderne udsendes inden længe.

9. Inspiration fra sektoren

"Inspiration fra sektoren" er et fast indslag i nyhedsbrevet, hvor historier, idéer og erfaringer bliver delt på tværs af sektoren for at give inspiration. Hvis du har en idé til en god historie fra din institution, er du velkommen til at skrive til Hanne.Merrild.Jensen@stukvum.dk.

I denne udgave af nyhedsbrevet kan du læse om samarbejdet mellem Syddansk Erhvervsskole og FGU FYN. Syddansk Erhvervsskole har bidraget med artiklen.

Elever på FGU FYN snuser til fremtidsmulighederne

Et nyt samarbejde mellem FGU og erhvervsskolerne kan være en del af løsningen for at få flere unge til at se de spændende muligheder med en erhvervsuddannelse. I uge 18 lød startskuddet til det første pilotforsøg på Fyn mellem Syddansk Erhvervsskole og FGU FYN.

Døråbner til de unges uddannelsesmuligheder

86 nysgerrige elever fra FGU FYN var i starten af maj tilmeldt undervisning på Syddansk Erhvervsskole i Odense som led i et pilotforsøg med en uges kombinationsforløb. Her prøvede de unge kræfter med netop det faglige spor, som har deres interesse, og som matcher det fagtema, som de hver især følger på FGU. En løsning, som rektor af FGU FYN, Gitte Lykkehus, er stor tilhænger af:

"Kombinationsforløbet giver helt nye muligheder for at få skabt sammenhæng mellem det, som eleverne lærer hos os på FGU FYN og den virkelighed, som de møder, når de er klar til at begynde på en ungdomsuddannelse. Det kan afmystificere og give et helt andet indtryk, når eleverne kommer ud og mærker efter. Jeg er imponeret over at se, hvordan eleverne fx allerede har lært bl.a. komplicerede systemer til 3D-tegninger," fortæller Gitte Lykkehus under sit besøg på Syddansk Erhvervsskole.

Autentiske forløb – helt tæt på hverdagen

Tidligere var FGU-eleverne på uddannelsesbesøg enkeltvis. Som noget nyt i pilotforsøget kommer de afsted som hold og systematisk to gange henover året, måske mere i fremtiden. Forløbene er udviklet af undervisere fra både Syddansk Erhvervsskole og undervisere fra FGU FYN. Forløbene er udviklet på vegne af de øvrige erhvervsskoler i Odense og skal rulles ud efter pilotforsøget.

En tankegang, som direktør på Syddansk Erhvervsskole, Lars Bregnehøj, finder gavnlige for alle:

"Det er vigtigt, at mange FGU-elever introduceres for mulighederne på en erhvervsuddannelse, og at de allerede under deres FGU-forløb i fagtemaer kan spejle sig i nogle konkrete erhvervsuddannelser. Hvad enten det er inden for byggeri, industri, landbrug m.v. Derfor har vi udviklet nogle autentiske forløb, og elevernes evaluering viser, at vi er på rette spor".

Hvad består kombinationsforløbene af?

I løbet af en uge laver eleverne fra FGU konkrete projekter og har teoretiske lektioner – præcis, som der er på erhvervsuddannelserne. Eleverne lærer fx at planlægge, skitsere, designe, udføre og ikke mindst præsentere og fremvise projekter for hinanden. Grundtanken er, at eleverne skal arbejde med det faglige indhold både før og efter selve undervisningsforløbet på erhvervsskolen.

"Det er tydeligt, at de har noget faglig viden med sig i bagagen fra deres fagtema på FGU. Det gør bare hele undervisningen og forløbet bedre og mere målrettet, når vi kan hæve niveauet", fortæller to undervisere på Syddansk Erhvervsskole, Henrik Kaas Ibsen og Ivan Hansen Søth, begejstret efter deres første møde med de unge. *"Det er utrolig fedt at mærke, hvordan eleverne vokser i troen på sig selv ved at være i miljøet. Nogle er her for at blive bekræftet i deres valg, andre er her for at blive nysgerrige på deres muligheder. Vi kan gøre vores bedste for at vise dem vejen".*

"Vi har lært en masse, og der er behov for fortsat at udvikle og styrke konceptet", udtaler rektor Gitte Lykkehus.

Ud over samarbejdet med FGU FYN har Syddansk Erhvervsskole ligeledes indgået et samarbejde med FGU Trekanten, hvor de første kombinationsforløb netop nu finder sted.